

la catalanitat de les terres lleidatanes

LA idea que Lleida pugui ésser separada de Catalunya, no solament ens sembla del tot estranya i absurda als lleidatans sinó que no té cap base històrica, social ni econòmica que pugui justificar-la. Tal actitud, o bé és una posició ingènua o un criteri intencionat.

Si hem de parlar de les terres lleidatanes només podem dir que una part fou retallada en llur detriment. I això sí que es pot demostrar.

En l'antiguitat, les terres dels ilergetes s'estenien per les planes de les actuals províncies d'Osca i Saragossa fins a l'Ebre, baixant cap a Flix. La influència de Lleida ha arribat sempre fins allí. Els rius Segre, Noguera Pallaresa, Noguera Ribagorçana i Cinca, són rius lleidatans.

Durant la Reconquesta Lleida donà els grans lluitadors Arnau Mir de Tost i Bernat, un dels cinc fills que tingué el comte Ramon que regia els comtats de Pallars i Ribagorça en el trencant dels segles IX-X, i que ha fet fortuna en la literatura castellana amb el nom de Bernardo del Carpio.

I, sobre tot, aquella època posà en relleu la personalitat dels comtes d'Urgell. Ja el comte Ermengol III morí en l'assalt de la ciutat de Barbastre, al Ribagorça. Ermengol IV ajudà el rei d'Aragó Alfons I en la presa de Saragossa, i en temps de Jaume el Dissortat la casa d'Urgell posseïa encara, entre d'altres, la vila d'Alcolea de Cinca, amb els seus castells d'Albalate, Ossó i Castellfollit.

Si oblidem per un moment la capriciosa línia divisòria, trobarem força més enllà la nostra llengua i les nostres tradicions. I si volem un exemple per a demostrar que la geografia i l'economia ens presenten als lleidatans, no pas com dependents sinó com creadors i orientadors, veurem sense esforç encara avui que aquelles regions allunyades i que sembla que no siguin nostres, depenen igual que sempre de nosaltres. Cada dia arriben a Lleida gent de Fraga, de Barbastre, de Mequinença, de Binèfar, de Tardienta, de Monçó, etc., que hi vénen a proveir-se i hi troben un acolliment fratern.

El que passa és que Lleida fa goig. És la primera província agrícola de la península i la segona en electricitat. Lleida és una pubilla rica i té molts festejadors, però avui igual que sempre és fidel als seus pares, a la seva llengua i a la seva terra catalana.

Joan B. XURIGUERA